

ZÁKON

ze dne 2015

kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění zákona č. 635/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 124/2005 Sb., zákona č. 215/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 319/2006 Sb., zákona č. 172/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 302/2008 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 489/2009 Sb., zákona č. 120/2010 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 47/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 333/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 502/2012 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 196/2014 Sb., zákona č. 262/2014 Sb. a zákona č. 360/2014 Sb., se mění takto:

1. V příloze č. 3 se v položce 49 v názvu zboží slova „noviny a časopisy,“ vypouštějí. Současně se z textu pod tabulkou vypouští třetí odstavec tohoto znění:

„Novinami se pro účely tohoto zákona rozumí deníky a zpravodajské periodické tiskoviny, vydávané nejméně dvakrát ročně pod stejným názvem a v úpravě pro ně typické bez pevného spojení jednotlivých listů.“

2. V příloze č. 3a se za položku 4901 vkládá nová položka „4902“ a v názvu zboží se za slovy „obrázkové knihy pro děti“ středník nahrazuje čárkou a doplňují slova „noviny a časopisy;“. Současně se v textu pod tabulkou za druhý odstavec vkládá nový odstavec tohoto znění:

„Novinami se pro účely tohoto zákona rozumí deníky a zpravodajské periodické tiskoviny, vydávané nejméně dvakrát ročně pod stejným názvem a v úpravě pro ně typické bez pevného spojení jednotlivých listů.“

Čl. II.

Přechodné ustanovení

Pro daňové povinnosti u daně z přidané hodnoty za zdaňovací období přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i pro práva a povinnosti s nimi související, se použije zákon č. 235/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2016.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

Zhodnocení platného právního stavu a cíl návrhu

Daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) je upravena zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o DPH“). DPH patří k významným nástrojům veřejných financí, je příjmem veřejných rozpočtů, především státního rozpočtu.

Zákon o DPH, vedle základní sazby sazby daně, která činí 21 %, zavádí další dvě snížené sazby a to první sníženou sazbu daně ve výši 15 % a druhou sníženou sazbu daně ve výši 10 %. V zásadě platí, že u zboží se uplatňuje základní sazba daně s výjimkou zboží uvedeného v příloze č. 3 zákona o DPH, u něhož se uplatňuje první snížená sazba daně, a zboží uvedeného v příloze č. 3a zákona o DPH, u něhož se uplatňuje druhá snížená sazba daně.

V současné době zákon o DPH zařazuje zboží – noviny a časopisy – do první snížené sazby daně. Ani tato skutečnost však nevedla k zásadnějšímu zpomalení propadu prodeje novin a časopisů. V konečném důsledku totiž DPH u novin a časopisů stoupala z 5% v roce 2007 na současných 15%. Negativní vliv na pokles prodeje pak mělo výrazné zdražení novin a časopisů.

Cíl návrhu

Tím, že návrh předpokládá vyřazení novin a časopisů z první snížené sazby daně a jejich zařazení do druhé snížené sazby daně, vytváří se předpoklad pro snížení cen novin a časopisů pro konečného spotřebitele a tím zároveň pro zvýšení prodejnosti. Jde o dílčí změnu, která nijak zásadně nezasahuje do celkové koncepce zákona o DPH.

Vzhledem k tomu, že předkládaný návrh přináší pouze dílčí změnu a nezasahuje do celkové koncepce zákona o DPH, **žádá předkladatel, v souladu s ust. § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, aby Sněmovna vyslovila souhlas s předloženým návrhem již v prvním čtení.**

Dopady návrhu na státní rozpočet, na rozpočty krajů a obcí

Předkládaný návrh zcela jistě přinese snížení daňového výběru do státního rozpočtu. Jak velké snížení může nastat bude závislé na tom, k jak velkému nárůstu prodejnosti novin a časopisů (periodického tisku) zavedením navrhované změny dojde. Stejně tak bude záviset na případném poklesu ceny periodického tisku. Toto jsou dva nejzásadnější atributy mající vliv na snížení daňového výběru. Proto lze dopady na státní rozpočet jen předpokládat.

Unie vydavatelů předpokládá, že v souvislosti se snížením sazby DPH pro periodický tisk se částka snížení daňového výběru může pohybovat v rozmezí 450 až 465 mil. Kč. Předkladatel návrhu se domnívá, že tato částka by mohla být nižší, a to s ohledem na vývoj prodaného nákladu tisku a na celkový objem tržeb, na čemž závisí objem výběru daně z prodeje tisku. Pokud dojde navrhovaným opatřením ke snížení ceny periodického tisku a tím i ke zvýšení prodaného nákladu, může být dopad na státní rozpočet, v porovnání se současným stavem, minimální, či dokonce nulový, tedy mohl by být zachován současný stav, tj. výběr DPH kolem 590 mil. Kč.

Pokud jde o vývoj prodeje periodického tisku, v souvislosti s vývojem jeho ceny a výší DPH, na vývoj daňového výběru, je tento zřejmý z níže připojené přílohy. Zatímco v roce 2007, kdy byl periodický tisk zařazen do 5 % sazba DPH se prodalo 1, 672 mil výtisků a daňový výběr dosáhl 267 mil. Kč, tak v roce 2013, kdy byl periodický tisk zařazen do 15 % sazby DPH, se prodalo celkem 942 tis. výtisků a daňový výběr dosáhl 622 mil. Kč. Tento nárůst daňového výběru při nižší prodejnosti však byl způsoben nejen přeřazením periodického tisku do vyšší sazby DPH na straně jedné, ale zvýšením ceny periodického tisku na straně druhé. V roce 2014, při 15 % sazbě DPH, pak došlo k dalšímu poklesu prodeje na 859 tis. výtisků a daňového výběru na 589 mil. Kč. Za 5 měsíců roku 2015, při 15 % sazbě DPH, pak došlo k dalšímu poklesu prodeje na 839 tis. výtisků a tedy i k poklesu daňového výběru.

Uvedené naznačuje, že od roku 2007 do období května 2015 došlo k poklesu prodeje periodického tisku o více než 51 %, tedy celkový trh se snížil na méně než polovinu. Za této situace neobstojí argumentace, že vydavatelé získávají nové příjmy z placeného přístupu uživatelů k digitálnímu obsahu. Oproti poklesu objemu prodeje periodického tisku činí podíl prodeje elektronických verzí deníků pouhé 4 %, které vydavatelé získali. Přitom digitální obsah se realizuje za nižší ceny oproti prodeji tištěných titulů.

Vývoj daňového výnosu z prodeje periodického tisku za období let 2007 až 2015 jednoznačně ukazuje, že daňový příjem se zvyšoval jen v důsledku navýšení sazby DPH (z 5% až na současných 15%), ale jinak měl klesající tendenci. Protože v současné době již nelze sníženou sazbu DPH zvyšovat nad hranici 15 %, je zřejmé, že daňové příjmy z prodeje periodického tisku budou nadále průběžně klesat. Předkládaný návrh by měl tento trend zastavit.

Navrhované opatření by, ve srovnání s rokem 2014 při srovnatelném vývoji prodeje (a 5 měsíců roku 2015 tomu nasvědčuje), přineslo snížení daňového výběru pouze o 196 mil. Kč.

A přinese-li vývoj v roce 2015 mírný nárůst oproti roku 2014 v prodeji periodického tisku (čemuž grafické znázornění v příloze nasvědčuje), nemuselo by k propadu daňového výběru vůbec dojít. Naopak zařazení do 10% sazby DPH by mohlo přinést navýšení daňového výběru, a to i při snížení cen periodického tisku.

Pokud k navrhované úpravě nedojde, lze předpokládat v budoucnu další propad daňového výběru. Vedle toho by zároveň narůstal pokles objemu inzerce v tisku (od roku 2007 došlo k poklesu o 6 miliard Kč na současných 3,6 miliardy Kč). Tento trend by mohl vyvolat vedlejší efekt v poklesu zaměstnanosti v odvětví vydavatelské činnosti až o 20 %, tj. cca o 3360 osob. Podle zdrojů Ministerstva práce a sociálních věcí stojí jeden nezaměstnaný státní rozpočet 110 tis. Kč ročně, což je téměř 370 mil. Kč. Současný trend vývoje na vydavatelském trhu by mohl vést k podstatně vyššímu uvolňování pracovních sil a tím další požadavky na státní rozpočet až ve výši 550 mil. Kč.

Snížení sazby DPH u novin a časopisů, jak vyplývá z uvedeného výše uvedeného, by mohlo být pro státní rozpočet z hlediska příjmů pozitivní.

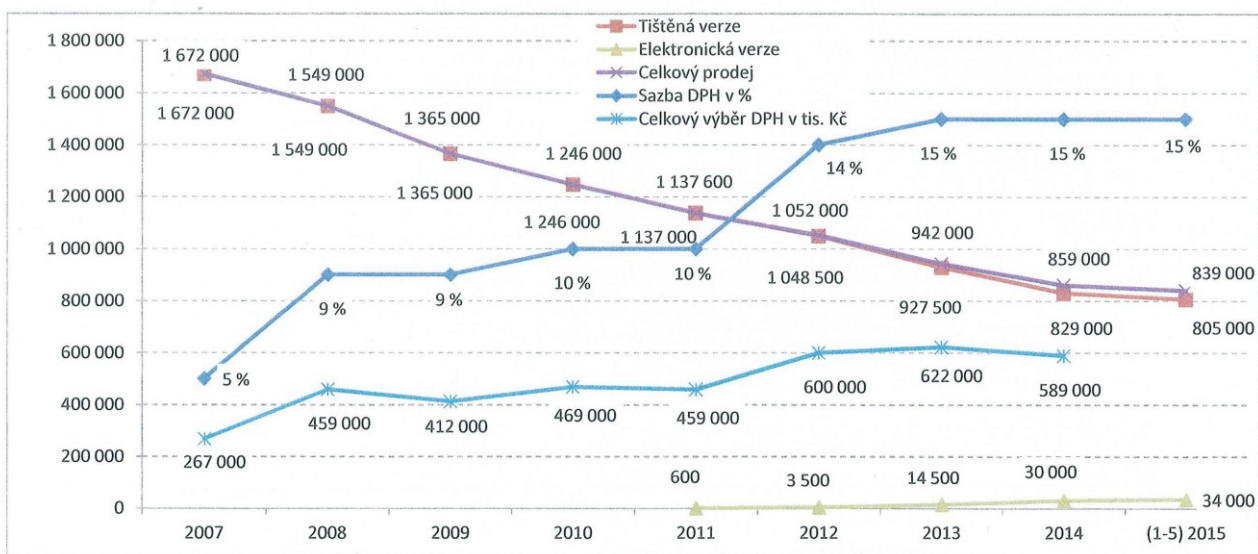
Navrhovaná změna se nedotýká rozpočtu krajů a obcí.

Příloha

Vývoj prodeje tištěných deníků a jejich elektronických verzí v letech 2007 – 2015

(zdroj: ABC ČR)

Druh distribuce	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	(1-5) 2015
Tištěná verze	1 672 000	1 549 000	1 365 000	1 246 000	1 137 000	1 048 500	927 500	829 000	805 000
Elektronická verze					600	3 500	14 500	30 000	34 000
Celkový prodej	1 672 000	1 549 000	1 365 000	1 246 000	1 137 600	1 052 000	942 000	859 000	839 000
Sazba DPH v %	500000	900000	900000	1000000	1000000	1400000	1500000	1500000	1500000
Celkový výběr DPH v tis. Kč	267000	459000	412000	469000	459000	600000	622000	589000	

Soulad s ústavním pořádkem a mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy ČR

Navrhovaná změna není v rozporu s ústavním pořádkem, ani neodporuje mezinárodním smlouvám, kterými je Česká republika vázána.

Soulad s právem Evropských společenství

Navrhovaná změna není v rozporu s právními akty Evropských společenství.

Další specifikace

Předkládaný návrh by měl mít pozitivní vliv podnikatelské prostředí u vydavatelů periodického tisku. Nepřináší žádné negativní dopady sociální, ani na životní prostředí, jakož i na rovnost mužů a žen.

Zvláštní část

K čl. 1

Jedná se o úpravu seznamu zboží uvedeného v příloze 3 (sazba 15 %), kde se z položky 49 noviny a časopisy převádějí do seznamu zboží v příloze 3a (sazba 10 %) a zároveň se v příloze 3a doplňuje položka 4902. Tedy noviny a časopisy se převádějí z první snížené sazby daně do druhé snížené sazby daně.

K čl. II

Přechodné ustanovení stanovuje, že pro uplatnění daně, jakož i práv a povinností vyplývajících ze zákona za zdaňovací období před účinností tohoto zákona se použijí předpisy platné do dne předcházejícího účinnosti (dosavadní předpisy).

K čl. III

Účinnost zákona je navrhována k datu 1. ledna 2016.

V Praze dne 16. září 2015

Předkladatelé:

Jiří Dolejš, v.r.

Gabriela Hubáčková, v.r.